

غربت هنر و فرهنگ در سرزمین فرهنگی

هنر بهترین وسیله انتقال فرهنگ، هویت، داشته‌ها و ثروت‌های ناملموس یک ملت و سرزمین است و بهترین هنر هم در عصر حاضر سینما و تئاتر است و در کنار این دو دنیای زیبا و لذت‌بخش کتاب و کتابخوانی، برخی از استان‌های کشور جز مثل قزوین اما سهم بسیار ناچیزی از این دنیای فاخر هنری دارند. مثلا در حوزه سینما و طبق آخرین آمار منتشره در سال ۹۹، قزوین دو سینما و چهار سالن با ظرفیت ۵۵۲صندلی دارد که برای جمعیت بیش از یک‌میلیون نفری آن بسیار ناچیز است. البته شرایط سینما در همه استان‌های کشور جز چند استان تهران، اصفهان و خراسان تقریبا بغرنج و ناخوشایند است اما در این میان در پنج استان سیستان و بلوچستان، زنجان، قزوین، کرمانشاه و هرمزگان، هر صندلی برای بیش از ۱۰۰۰نفر است، درحالی‌که میانگین کشوری در این خصوص یک صندلی برای ۴۹۱نفر است. وضعیت سالن‌های تئاتر در این استان به‌مراتب بدتر است، چراکه حتی یک سالن تئاتر هم ندارد. گرچه چندسالی می‌شود قزوینی‌ها اخباری از احداث و اجرای یک سالن تئاتر در شهر قزوین می‌شنوند که هرسال قرار است تا پایان سال به بهره‌برداری برسد و هنوز این مهم محقق نشده است. درهمین خصوص مدیرکل ارشاد استان قزوین سال گذشته از پایان و بهره‌برداری از مجموعه بزرگ تئاتر شهر قزوین با ۳۰۰۰مترمربع وسعت تا پایان سال خبر داد که در صورت تحقق می‌تواند به بخشی از مطالبات فرهنگی، هنری این شهر پاسخ دهد. این درحالی است که این استان کلی دانش‌آموخته تئاتر و فعال در این حوزه دارد که گفته می‌شود تعدادشان به بیش از ۲۰۰۰ نفر می‌رسد.

وضعیت کتابخانه‌های استان قزوین اما شاید بهتر از سالن‌های سینما و تئاتر باشد، البته نه در حوزه روستایی، زیرا در حال حاضر از ۳۷کتابخانه عمومی در سراسر این استان، فقط شش کتابخانه در بخش‌های روستایی فعالیت می‌کنند.

در حوزه شهری هم شرایط چنگی به دل نمی‌زند، البته اگر بخواهیم به استانداردهای جهانی در این حوزه نگاهی داشته باشیم. هم‌اکنون ۶۰کتابخانه عمومی در سطح استان قزوین وجود دارد که از این تعداد ۳۷کتابخانه به‌صورت نهادی و توسط نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و ۲۳کتابخانه به‌صورت مشارکتی اداره می‌شود.

طبق استاندارد انجمن کتابداران جهان (ایسلا) باید به ازای هر ۱۰هزار نفر یک باب کتابخانه وجود داشته باشد که در استان قزوین این سرانه به ازای هر ۲۰هزار نفر یک کتابخانه است و این یعنی باید حدود دو برابر ظرفیت فعلی یعنی ۱۲۰کتابخانه در استان راه‌اندازی شود.

سپه، اولین خیابان مدرن ایران

مورخان و باستان‌شناسان، قزوین را عربی‌شده «کاسپین» می‌دانند و بر این باورند که قوم کاسپی‌ها که در سواحل دریای کاسپین می‌زیستند به مرور کوچ کردند و شهر قزوین را بنا نهادند و تمدنی در این خطه برپا کردند. از این تمدن کهن که بگذریم در عصر حاضر پایه‌گذاری اولین تمدن مدرن و باشکوه به عصر صفوی برمی‌گردد که

نقشه ایران را یک‌بار دیگر نگاه کنید و این بار دنبال قزوین بگردید. گفتیم دنبال آن بگردید چون مثل کرمان و سیستان و بلوچستان و خراسان و خوزستان آنقدر بزرگ و پهناور نیست که خیلی زود توی چشم‌تان بنشیند اما اگر نقشه را با دقت رصد کنید، کمی پایین‌تر از دریای خزر، پایین دامنه‌های جنوبی البرز، جایی نه خیلی نزدیک به مرکز و نه خیلی نزدیک به غرب کشور، با نقشه‌ای شبیه یک پرنده شکاری در حال پرواز روی آسمان ایران قابل مشاهده است. پرنده کوچکی که فقط یک درصد از مساحت ایران را به خود اختصاص داده اما در همین گستره جمع‌وجور، دنیایی از ثروت‌های طبیعی، تاریخی، فرهنگی و صنعتی را گردآورده و توانسته در برخی حوزه‌ها با قدرترین استان‌های کشور برابری کرده یا حتی در برخی موارد در مقابل‌شان گردن افرازی کند. صحبت از استان قزوین است؛ دومین پایتخت صفویان، سرزمینی که با درایت و هنر و معماری کم‌نظیر این دوره به یکی از مدرن‌ترین و زیباترین مناطق کشور تبدیل شد و با جاذبه‌های بگرو طبیعی خدادادی‌اش هم یکی از خوش آب‌وهواترین و چشم‌نوازترین بخش‌های ایران به‌شمار می‌رود. این استان که از نظر مساحت بیست‌وششمین استان از سی‌ویک استان کشور است و از نظر جمعیت جزو متوسط‌هاست باوجود شهر و شهرک‌های صنعتی متعدد توانسته ۸درصد اقتصاد و تولیدات داخلی را به خود اختصاص دهد اما این استان بهشت ثروت‌های تاریخی و طبیعی است؛ بهشتی سحرانگیز اما کم‌نام و ناآشنا برای بسیاری از مردم ایران و جهان. امروز و در این صفحات، نگاهی اجمالی به این ثروت‌ها و نقاط ضعف و قوت آن انداخته‌ایم.

خیابان سپه، اولین خیابان مدرن ایران در شهر قزوین | عکس: مجید آزاد

امروزه این خیابان به نام خیابان شهید احم خوانده می‌شود. این خیابان از ضلع شمالی به کاخ چهل ستون و عمارت عالی‌قاو می‌رسد. در ضلع جنوبی از مسجد جامع عتیق شهر نیز فراتر رفته و به خیابان سلاصگاه و خیابان ری راه پیدا می‌کند. ضلع شرقی خیابان را هم مغازه‌های اجرنمای جدید با سبک و سیاق قدیم در برگرفته‌اند.

گزارشی از استان قزوین و ظرفیت‌های بسیار آن که در این سال‌ها کمتر مورد توجه گرفته است

حال پایتخت صفویان نسبتا خوب است

شرایط اشتغال قروینی‌ها بد نیست

معاون اشتغال اداره‌کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان قزوین هم به پرداخت تسهیلات اشتغال روستایی‌که از سال ۱۳۹۶ آغاز شد، اشاره کرده و می‌گوید: از آنجاکه تمام اطلاعات مربوط به درخواست و پرداخت تسهیلات در سامانه کارا ثبت می‌شود، این اطلاعات به صورت تجمیعی از سال ۱۳۹۶ تا پایان سال ۱۳۹۸ به مبلغ ۲۰۸ میلیارد و ۴۹۴ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان جهت ایجاد اشتغال ۳۵۹۰ نفر برای ۱۵۴۳ طرح ثبت شده است. در سال ۹۹ نیز ۳۲۲ طرح مبلغ ۵۱ میلیارد و ۷۵۸ میلیون تومان را برای اشتغال ۶۰۲ نفر دریافت کرده‌اند.

انتظاری با اشاره به طرح سامانه‌هی و حمایت از کسب و کارهای خانگی هم می‌افزاید؛ این طرح از ابتدای سال ۱۳۹۰ اجرا شد و از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹ جمعا ۶۹ میلیارد و ۲۰۰میلیون تومان اعتبار از محل مشاغل خانگی ابلاغ گردید که در مجموع مبلغ ۳۴میلیارد ۹۱۵میلیون تومان تسهیلات پرداخت شده است. وی با اشاره به این‌که در اوج شیوع کرونا هم تسهیلاتی حدود ۱۹۷ میلیارد و ۴۰۰میلیون تومان به ۱۶ هزار و ۶۰۰ واحد اشتغال فردی و گروهی آسیب‌دیده پرداخت شد، تصریح می‌کند: در این میان طرح مشوق بیمه کارفرمایی نیز از ابتدای آذرماه سال جاری و به منظور حمایت از کارآفرمایان اجرا شده که از اول آذر ۹۹ تا ۱۵ اسفندماه سال جاری تعداد ۱۰۱ نفر توانستند از مزایای این طرح استفاده‌کنند.

محمد علیخانی، رئیس اداره بازرسی اداره‌کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان قزوین هم از پیشرفت در شرایط ایمنی کار کارگران طی سال‌های گذشته می‌گوید و یادآور می‌شود که بالا رفتن سطح کمی و کیفی بازرسی‌ها و افزایش ۲۸ درصدی کمیته‌های بازرسی از کارگاه‌ها طی هشت سال گذشته، علاوه بر ارتقای سطح ایمنی کارگاه‌ها، کاهش ۵۵درصدی حوادث ناشی از کار را در پی داشته که این خود به کاهش هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم وارد بر واحدها و در نهایت اقتصاد کشور منجر می‌شود.

اجرای طرح‌های آبرسانی قزوین سرعت گرفته

اعتبارات از منابع طرح‌های ملی در دولت دوازدهم شاهد آگیری آن بودیم ضمنا مراحل تکمیل این سد در دست اقدام است و پس از احداث کامل کانال‌های آبیاری و سایر تاسیسات وابسته این سد به بهره‌برداری کامل خواهد رسید.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای قزوین به پیشرفت حدود ۷۰درصدی سد بالاخانلو هم اشاره کرده و می‌گوید: پیشرفت چشمگیر سد بالاخانلو در چند سال اخیر، باعث امیدافزایی جمعیت ساکن در پنج شهر و ۳۰ روستای جنوب استان شده است و در صورت تأمین اعتبارات مورد نیاز آگیری آن تا پایان سال صورت می‌گیرد. در صورت آگیری این سد، در کنار تأمین آب شرب، آبیاری ۴۲۰هکتار از اراضی کشاورزی پایین دست تضمین خواهد شد.

به گفته ملکی، از دیگر اهداف آگیری سد بالاخانلو، تأمین یک میلیون و ۴۰۰ هزار مترمکعب، مصرف زیست محیطی و سه میلیون مترمکعب تغذیه مصنوعی است. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای یکی از دلایل کندی اجرای این پروژه‌ها را کسری اعتبار شرکت آب منطقه‌ای در سال‌های پیش از ۹۸ و بدهی سنگین این شرکت به پیمانکاران عنوان و تصریح می‌کند اما از سال ۹۸ به بعد با پیگیری‌های به‌عمل آمده و قرار گرفتن آنها در ردیف پروژه‌های قابل افتتاح روند اجرای آنها تسریع یافت، طوری که امروز شاهد آگیری سد نهب و پیشرفت فیزیکی حدود ۷۰درصدی سد بالاخانلو باشیم.

قزوین را به‌عنوان پایتخت خود برگزیدند. یکی از آثار این تمدن احداث اولین خیابان مدرن ایران در قزوین بود که در زمان شاه طهماسب و شاه عباس بزرگ پذیرایی از سفرای دول بیگانه و بزرگان در آن صورت می‌گرفت.

این خیابان با نام سپه (یا عالی قاپو) امروزه یکی از جاهای دیدنی شهر قزوین است.

بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیشتر در بهار، ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که ۸/۸ درصد از جمعیت فعال کشور بیکار بوده‌اند. این نرخ یک میانگین کشوری است. در برخی استان‌ها این عدد کمتر و در برخی استان‌ها بالاتر است و حتی تا نرخ ۱۵ و ۱۶ هم می‌رسد. شرایط قزوین اما آن‌قدرها هم بد نیست، یعنی حدودا نزدیک به همین میانگین کشوری است؛ چیزی حول و حوش عدد ۱۰ که نشان‌دهنده شرایطی مشابه استان‌هایی است که وضعیت بفرنجی درخصوص بیکاری ندارند و خوب یا بد، دست‌کم در شرایط برابری هستند.

آن‌طور که مسؤولان قزوین می‌گویند در هشت سال گذشته گام‌هایی برای اشتغال‌زایی و حمایت از بنگاه‌های اقتصادی در استان برداشته شد و حتی بیان کاری ادارات نشان‌دهنده ایجاد فرصت‌های خوبی درخصوص اشتغال‌زایی و مثبت بودن برنامه‌های اجرایی است، به‌طور مثال طبق آمار ارائه شده از سوی اداره‌کل کار استان قزوین، تعهد اشتغال استان در سال‌های ۹۲ تا ۹۹ در هر سال حدود ۲۰ هزار فرصت شغلی بوده است که با همکاری دستگاه‌های اجرایی، هرساله رقمی بیشتر از تعهد ابلاغی استان محقق شده است. البته ظرفیت‌های متعدد و متنوعی که استان قزوین دارد امکان ایجاد فرصت‌های شغلی بسیار را فراهم می‌کند اما خب این را هم می‌دانیم که مشاهده شرایط زندگی و معیشتی مردم از یک سو و شرایط سخت اقتصادی و تحریم‌ها درعمل امکان محقق شدن همه این برنامه‌ها رانمی‌دهد.

با این همه رضاگروسی، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان قزوین در این باره به ما می‌گوید: در هشت سال دولت قبل، ۳۴۲ بنگاه اقتصادی با ۶۱ هزار و ۷۰۲ نفر اشتغال مورد حمایت قرار گرفتند و برای حل مشکلات آنها اقدام شد و حمایت‌های صورت گرفته شامل تقسیط و استمهال بدهی، مساعدت از سوی دستگاه‌های خدمات‌رسان و پرداخت معوقات کارگری و در نهایت خروج تعدادی از آنها از فهرست بنگاه‌های مشکل‌دار بود.

در استان قزوین هم مثل سایر استان‌های کشور طرح‌های آبی متعددی اجرا شده یا در دست اجراست، گرچه برخی طرح‌های مهم استان به‌دلایل مختلفی از پیشرفت مناسبی برخوردار نبوده است. درحال حاضر آگیری سد نهب پس از ۱۰ سال انتظار و همچنین تاخیر در تحقق، مهم‌ترین مطالبه استان یعنی انتقال آب از سد طالقان برای مصارف شرب استان و تاخیر در آگیری سد بالاخانلو نشان‌دهنده راه پر پیچ و خم شرکت آب منطقه‌ای قزوین بوده که در سال‌های اخیر با تخصیص اعتبارات و نگاه حمایتی دولت، سرعت بیشتری به خود گرفته است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان قزوین در این باره به ما می‌گوید: برخی مطالعات طرح‌های در حال اجرای شرکت آب منطقه‌ای قزوین، بیش از ۴۰ سال قدمت دارد و مربوط به دهه ۵۰ است که متأسفانه به‌دلیل کمبود اعتبارات مالی، بخشی از پروژه‌ها تاکنون به ثمر نرسیده است. یدا... ملکی می‌افزاید: مطالعات پیش از هفت سد جهت آگیری و همچنین تأمین آب شرب از دهه ۸۰ در قزوین آغاز و در دهه ۹۰ وارد فاز اجرایی شد. البته از هفت سد مورد مطالعه، تنها دو سد وارد فاز اجرا شده است. این سدها نهب و بالاخانلو هستند که با توجه به نیاز آبی منطقه در اولویت اجرا قرار گرفته‌اند.

وی یادآور می‌شود که از دیگر اهداف سد نهب، بهبود آبیاری بیش از ۳۶ هزار هکتار از اراضی پایین دست و تغذیه مصنوعی دشت قزوین است که با تخصیص

سودوکو ۳۹۳۵

		۲	۶	۹		۳	۱	۷	
							۱		۵
									۱
		۳					۶		۹
			۸	۴	۵		۷	۱	
				۲	۹				۴
۶					۴				۵
۷				۲					۹
						۱			

		۶							
			۳						
				۹					

				۳					
۶					۲				
۷						۸			
۳									
		۹	۸	۷					
				۹					۴
					۷				

				۳		۵	۶		
					۵				۷
						۸			۲
							۷		۶
								۲	۹
							۳		
								۵	۹
									۴

اشتغال

منابع آبی